

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД

КАТЕДРА „ТУРИЗЪМ“

Утвърждавам,

Ректор:

/ДОЦ. Д-Р СТОЯН КИРОВ/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По дисциплината:	КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИ ТУРИЗЪМ
Включена като	ИЗБИРАЕМА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
В учебния план на специалност:	ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ
Професионално направление:	ТУРИЗЪМ
Образователно-квалификационна степен:	ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР
Срок на обучение	ШЕСТ СЕМЕСТЪРА
Форма на обучение	РЕДОВНА
Катедра, осигуряваща обучението:	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ

БЛАГОЕВГРАД
2022

I. ИЗВАДКА ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Семестър	Кредити	Аудиторна заетост			Извънаудиторна заетост
		общо	лекции	семинари	
VI	2	30	30		30
Оценяване					Текущ контрол, курсова работа и писмен изпит

II. АНОТАЦИЯ

Лекционният курс по дисциплината “Културно-исторически туризъм” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Организация и управление на туристическото обслужване”. В структурно отношение обхваща: лекции и семинарни упражнения. Целта на курса е да въведе студентите в културно-историческото наследство в българските земи през хилядолетията. Да ги запознае с етапите от историческото развитие на хората, племената и народите, населявали нашите земи от времето на праисторията до наши дни. Да ги насочи към основните паметници от културното наследство като туристически обекти с оглед на тяхната професионална ориентация и бъдещата им реализация в различните области на туризма.

Наред с представянето на основни познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението и очакваните резултати.

III. ЦЕЛИ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Целта на учебната дисциплина е студентите да опознаят добре културното наследство на българите от тяхната хилядолетна история и основните културно-исторически паметници, обекти на културно-исторически туризъм.

Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са:

1. Използване на съвременни методи на преподаване и ресурсно осигуряване на лекциите практическите занятия по дисциплината;
2. Стимулиране работата в различните форми на извънаудиторна заетост;
3. Приложение на придобитите знания в другите учебни дисциплини и в практиката.

Методи на преподаване: За да осигури качествено обучение на студентите, дисциплината „Културно-исторически туризъм” съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми, семинарни упражнения и самостоятелна работа под формата на курсова работа. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на контролни проверки, тестове, обсъждане на казуси по време на лекционните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

Очаквани резултати: След преминаване на курса по дисциплината студентите трябва да са придобили основни знания за културно-историческия туризъм, което е особено важно с оглед бъдещата им реализация.

Да се утвърдят у студентите основни знания за културното наследство в българските земи; добре да познават и умеят да рекламират, да разясняват значението на паметниците на българското културно наследство и тяхното място в европейската култура.

Придобити компетенции

Успешно завършилите обучението по тази дисциплина:

1. Ще знаят:

Същността на културно-историческия туризъм

Ще познават и ще умеят да рекламират, да разясняват значението на паметниците на българското културно наследство и тяхното място в европейската култура.

2. Ще могат:

Да формират задълбочен поглед върху българската и европейска култура и история.

Да формират интересни маршрути, представящи историческото ни наследство.

Да анализират проблемите на опазването на културно-историческото наследство

Необходими предходни знания - Студентите трябва да знаят или да могат на базата на усвоения обем от знания от изучените дисциплини да описват съдържанието на работата в отделните звена на туристическите бюра, хотелите и туристическите фирми. Установяването на предварителните знания и умения на студентите по учебната дисциплина, тяхната методика при усвояване на материала, мотивите и интересът към дисциплината са предпоставка за постигане на заложените цели и задачи. Чрез разговори, тестове и работа върху теза по дадена тема, се установява равнището на познания на студентите за културното наследство в българските земи, общата им представа за човешката култура. Установяват се и представите на студентите по проблемите на културното наследство в българските земи. От тук се изхожда и при разработване на методиката на преподаване по дисциплината и изискванията към студентите. Според получените резултати от тестването на студентите за определяне на входящото им ниво се адаптира съдържанието, обема на материала, както и използваните методи за преподаване.

IV. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

A. ЛЕКЦИИ

ТЕМИ

№	Тема	Хорариум
1.	Културен туризъм и културно исторически туризъм. Същност на понятията. Обекти на културно-историческия туризъм в	2

	българските земи.	
2.	Праисторически обекти в българските земи като туристическа дестинация.	2
3.	Тракийско наследство и туристически обекти.	2
4.	Гръцко елинистическо наследство в българските земи - туристически обекти.	2
5.	Римско наследство и основни туристически обекти.	2
6.	Културно наследство от Първото българско царство и обекти на туризъм.	2
7.	Културното наследство от XI-XII в. Туристически обекти.	2
8.	Наследството от Второто българско царство и основни туристически обекти.	2
9.	Османски паметници на културата.	2
10.	Българско възраждане. Основни процеси и обекти на туризма.	2
11.	Етнографското богатство в българските земи. Етнографски комплекси.	2
12.	Възрожденският град. Възрожденски църкви. Архитектурни резервати.	2
13.	Манастирите като основни обекти на културно-историческия туризъм.	2
14.	Характер и същност на новата българска култура от Освобождението до 1944 г. Забележителни сгради – паметници на културата.	2
15.	Българските музеи – основни обекти на културно-историческия туризъм.	2
	Общо	30

В. ЛИТЕРАТУРА

I. ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Алексиева Соня, Ирена Бокова. Туризъм и културно наследство. НБУ, 2013
2. Ваня Василева, Дора Кабакчиева, Севджан Сабриева. Антропогенни туристически ресурси на България. 2020.
3. Вараджакова, Десислава. Културно-исторически туризъм. 2016.
4. Велинов Иво Ив. За туризма. Пет туристически разходки в икономика на културата и наследството. 2022.
5. Върбанова, Р. Етнографски къщи и комплекси в Североизточна България като част от културния и селски туризъм. 2013
6. Димитров, Д. 70-те най-стойности туристически обекти в България. С., 2012
7. Димитров, Стр. Културното наследство на България. ЮЗУ „Н. Рилски“, 2006.
8. Костов, Е. Културният туризъм. С., 2001.
9. ЗАКОН ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО в сила от 10.04.2009 г.
10. Свещените места на България. Енциклопедия. 2022 г.
11. Стамов, Ст. Архитектурата на старите български селища. С., 2008
12. Тонин, Димитър. 1001 светилища - том 1: Трънски край. 2017.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Уникални музеи в България. С., 2010.
2. Български манастири и църкви. Пътеводител.2012.
3. Варах,В., М. Димитрова. Пътеводител на българския пътешественик. 2011.
4. Минева, Ю. Пътеводител на Софийските забележителности. С., 2006

III. ЕЛЕКТРОННИ ИЗТОЧНИЦИ

Архитектурни резервати – каталог. www.bgmarshruti.com

Български манастири – www.visitbulgaria.net.

UNESCO World Heritage Centre

Unesco, Concept of digital heritage, accessed 9 May 2023

ЕРОСН – European Research Network on Excellence in Processing Open Cultural Heritage

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Обучението по учебната дисциплина „Културно-исторически туризъм ” се извършва под формата на лекции и извънаудиторни занимания. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. В лекциите се използват интерактивни методи като тематични беседи, илюстриран табличен и графически материал, представен посредством мултимедиен проектор.

Информационното и ресурсното осигуряване на лекциите се свежда още до видео материали, он-лайн ресурси, брошури, публикации, периодични издания, уеб страници и други.

2) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗВЪНАУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, черпене на информация от Интернет, проучвания във фирми, подготовка за тестове и контролни проверки на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададени теми за предстоящи семинарни занятия. На студентите се възлага самостоятелно разработване на курсови работи по списък с примерни теми. Курсовите работи се защитават.

Голям процент от извънаудиторна заетост се предвижда и за подготовка и явяване на семестриален изпит по дисциплината.

Разработване на курсова работа

В процеса на обучение по дисциплината студентите разработват курсова работа. Целта е студентите да придобият практически умения за събиране, обработка и анализ на данни по конкретен практически въпрос на управлението на конкурентоспособността на предприятието и разработване на конкретни управленски решения. Курсовата работа предполага проучване на конкретен проблем, разработване на стратегия за представяне на историческото ни наследство, обобщаване на основните дейности, свързани с проучването и формулиране на изводи и препоръки.

Д. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА (ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ)

1. Тракийско наследство и туристически обекти.
2. Културно наследство от Първото българско царство и обекти на туризъм.
3. Манастирите като основни обекти на културно-историческия туризъм.

Е. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА

- ✓ Обем на разработката – минимум 15 стандартни печатни страници.
- ✓ Структура – съдържание, увод, изложение на проблема в две части – теоретическа и практическа, заключение (изводи), използвана литература, приложения.
- ✓ Курсовата работа трябва да бъде предадена напечатана не по-късно от 13-та седмица на семестъра.

VI. ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба №21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой кредити по дисциплината е 2. Семестриалната заверка се получава при спазване на условията на правилниците и вътрешните наредби на ЧВУ Колеж по туризъм и предаване на разработената курсова работа.

2) ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Дисциплината завършва с изпит в края на шестия семестър. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. В курса на обучение по дисциплината включва:

- провеждане на входящ инцидентен текущ контрол. Текущият контрол изгражда в студентите отговорност към поставените задачи, самодисциплина, системност в предварителната подготовка, изгражда навици за оптимизиране на времето, развива логическото мислене, умения за селектиране и анализиране на информация, придобита от различни информационни източници. Текущият контрол се осъществява чрез следните методи:

✓ Устна дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема в семинарните занятия;

✓ Умение за представяне и успешно защитаване на собствени идеи;

✓ Използване на творчески подход при решаването на казусите.

Критерии за оценяване:

- качество и задълбоченост на писмената разработка;
- умение за представяне и успешна защита на разработките и заложените в тях тези;
- демонстриране на знания, умения и компетентност;

- умение за самостоятелна работа при извънаудиторната заетост.

Система от критерии за оценка:

№ по ред	Оценявани дейности	Диференциране на дейностите	Максимален брой точки
1.	Участие в дискусии	Посочва се броя часове за дискусии (ако има заложи такива) от таблицата за семинарни занятия по 1 точка за участие в обсъждания за всеки час.	15
2.	Разработване на курсова работа	Посочват се примерните теми за курсова работа заложи по-нагоре	30
3.	Тестове за проверка на текущите знания	Посочва се броя на тестовете, ако има такива описани с максимален брой точки на тест –5	5
4.	Решаване на казуси	Брой казуси 2 по 5 точки на един казус	10
5.	Контролни проверки	Провеждане на 1 контролна проверка с максимален брой точки на една проверка - 10	10
	Писмен изпит	Оценяване на постигнатите резултати от изпита.	30

Окончателна оценка: студентите получават оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:

При среден резултат от набрани точки по всички критерии по-малко от 50 точки	Слаб 2
При сумарен брой от 51-60 точки	Среден 3
При сумарен брой от 61-74 точки	Добър 4
При сумарен брой от 75-90 точки	Много добър 5
При сумарен брой от 90-100 точки	Отличен 6

Студентите се допускат до семестриален изпит при набрани минимум 50 точки от текущия контрол, в противен случай те представят допълнително самостоятелна разработка до набране на необходимия минимален брой.

Крайната оценка се оформя, съгласно приложената таблица по-горе в деня на изпита след писмено изпитване на студентите и в присъствието на асистента, провеждащ семинарните занятия.

Студентите, получили най-малко 51 точки (51 %) от контрола на знанията и уменията получават по 5 кредита, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички контролни работи, тестове, материали от изпита се съхраняват в предвидения от правилника за образователната дейност срок от 1 г.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДГОТОВКАТА ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ – изпитът се провежда по предварително подготвен конспект с конкретни въпроси.

Автор на програмата:
Доц. д-р Дария Крачунова

Статут: на основен трудов договор
Година на въвеждане на програмата: 2022

Приети изменения на учебната програма на катедрен съвет на катедра «Туризм»
- Протокол 04/08.06.2022 г.

Ръководител катедра „Туризм“:

(Доц. д-р Стефан Кирилов)

